

Aan
de gemeenteraad

Datum 24 november 2020
Zaaknummer InProces BBV: 2020-0157242
Betreft Raadsinformatiebrief over Beantwoording moties
19121/M4 "Een plek voor iedereen" en motie 200310/M4
"Voldoende woningen voor de visie opvang"

Vergadering van

Portefeuillehouder: Peter Heijkoop
Begrotingsprogramma Sociaal en Zorgzaam Dordrecht
Pijler Sociale Leefomgeving
Kernteam/Opgave: Stad - Zorg & Ondersteuning
Auteur: ML Henderson
E-mail: ml.henderson@dordrecht.nl
Verantwoordelijke: ML Henderson
Openbaar: Ja

Raadsinformatiebrief

Wat is de aanleiding om deze informatie kenbaar te maken?

Hierbij informeren wij u over een aantal acties die in de afgelopen periode zijn uitgevoerd in het kader van de ontwikkelingen op het dossier Beschermd Wonen en Opvang (BW&O), daar waar het huisvesting aan gaat voor deze groep inwoners en die daarmee een antwoord geven op de door u gestelde vragen in de motie 19121/M4: *Een plek voor iedereen* en motie 200310/M4: *Motie voldoende woningen voor de visie opvang*. Omdat de ingezette acties verschillende doorlooptijden (en resultaten) kennen stellen wij u middels deze informatiebrief tussentijds op de hoogte.

We gaan in op de volgende door de raad gestelde vragen:

1. In afstemming met de regio te onderzoeken hoe groot de acute vraag naar betaalbare (eenpersoons-) huurwoningen is voor kwetsbare groepen (onder andere mensen die verblijven in de maatschappelijke opvang of in beschermd wonen), die met de juiste zorg- en ondersteuning, kunnen uitstromen naar een reguliere, betaalbare huurwoning;
2. Met een voorstel te komen om de acute woningnood voor deze kwetsbare groepen (eventueel met tijdelijke oplossingen) in regionaal verband op te lossen, zonder daarbij de wacht- en zoektijd voor de overige woningzoekenden op te laten lopen;
3. Een plan uit te werken voor het realiseren van geschikte woningen voor de doelgroep van de visie opvang en daarbij ook de optie van tijdelijke woningen en andere voorzieningen (bijvoorbeeld tweede opvanglocatie) mee te nemen, mede gebaseerd op de resultaten van het onderzoek waartoe in december is besloten met het aannemen van de motie "Een plek voor iedereen"
4. Bij de oplossing ook nadrukkelijk de rol van de regiogemeenten te betrekken.

Deze raadsinformatiebrief raakt inhoudelijk ook toezegging 200310/T2 *Opstellen uitvoeringsprogramma Visie BW&O* en motie 200310/M3: *Motie Verdeling opvang* (over zoeken naar een extra opvanglocatie in de regio). Over deze punten bent u onlangs reeds geïnformeerd

(2595790 - Raadsinformatiebrief over Uitvoeringsprogramma visie 'Van opvang naar wonen 2020-2025'). In de beantwoording van de vragen uit de moties waar we in deze raadsinformatiebrief een reactie op geven zullen we daar deels naar verwijzen.

Wat is de te delen informatie?

Ad1. Met de regio onderzoeken wat de acute vraag is naar betaalbare huurwoningen (voor de groep BW&O)

Begin dit jaar heeft de centrumgemeente Dordrecht de opdracht gegeven om een capaciteitsonderzoek Beschermd Wonen & Opvang uit te voeren, in het kader van het proces om te komen tot actualisatie van de transformatieagenda Beschermd Wonen en Opvang 2017-2020. De transformatie van Beschermd Wonen en Opvang staat namelijk aan de vooravond van een volgende fase. Het is tijd om vooruit te kijken en te anticiperen op huidige trends en nieuwe ontwikkelingen. De vragen in uw motie (Een plek voor iedereen) sluiten aan bij de doorontwikkeling van BW&O. Deze nieuwe fase wordt gekenmerkt door verschillende landelijk ontwikkelingen:

Als eerste de doorontwikkeling van de ambitie tot ambulantisering, waarbij sneller en vaker begeleiding in een thuissituatie plaatsvindt in plaats van in een instelling. En daarbij de ambitie om van 'opvang' naar 'wonen' te gaan voor mensen die dak-/ thuisloos zijn. De tweede belangrijke ontwikkeling is de doordecentralisatie van Beschermd Wonen. En tot slot staat de Wet langdurige zorg (Wlz) vanaf 2021 open voor ggz-cliënten met een blijvende behoefte aan intensieve zorg.

Doelstelling van het capaciteitsonderzoek was een inschatting maken van de huidige en toekomstige benodigde capaciteit (fysieke plekken) Beschermd Wonen en Opvang voor de regio Drechtsteden en Alblasserwaard.

Het capaciteitsonderzoek geeft inzicht in het aantal gerealiseerde zorgarrangementen binnen Beschermd Wonen en Opvang (in onze Centrumgemeente regio). Naast deze data-analyse heeft het onderzoek ook een kwalitatief onderdeel. Dit onderdeel richtte zich met name op het in beeld brengen van landelijke en regionale trends en ontwikkelingen die invloed hebben op de toekomstige capaciteitsbehoefte.

De resultaten van dit onderzoek hebben input geleverd om met regiogemeenten, zorginstellingen en corporaties (3 juli jl.) op bestuurlijk niveau het eerste gesprek te voeren over de gezamenlijke woon(zorg)opgave die wij met elkaar voor de regio Drechtsteden én Alblasserwaard hebben.

Daarnaast hebben de resultaten gediend als basis voor de vraag aan regiogemeenten om concreet een bijdrage te leveren aan de woon(zorg)opgave (zie onder vraag 3).

Naar aanleiding van het capaciteitsonderzoek zijn wij tot de conclusie gekomen dat de vraag naar huisvesting voor deze kwetsbare groepen vooral een kwalitatieve opgave betreft. Personen die uitstromen vanuit een intramurale instelling (met name beschermd wonen voorzieningen) naar zelfstandige woonruimte worden daarin gefaciliteerd door de voorrangsregeling uit de gemeentelijke huisvestingsverordening. Het aantal personen dat jaarlijks regionaal uitstroomt vanuit een instelling voor beschermd wonen is de afgelopen jaren constant gebleven. Regionaal betreft het circa 80 personen per jaar. Er is kwantitatief voldoende aanbod om in de vraag van deze groep te voorzien. Desondanks constateren we dat mensen in sommige gevallen onnodig lang in een opvangvoorziening verblijven met alle nadelige bijeffecten van dien (stagnatie in de doorstroming, frustratie bij de cliënt en de begeleiders). Dit wordt onder andere veroorzaakt door het feit dat niet iedereen aanspraak kan maken op de voorrangsregeling en door de omstandigheid dat niet alle woningen die beschikbaar komen een passend en duurzaam antwoord zijn op de vraag/behoefte van deze doelgroep. Daarnaast wordt ook zorgvuldig gekeken naar het adaptatievermogen van complexen en buurten bij het huisvesten van kwetsbare doelgroepen, wat in sommige gevallen leidt tot het besluit de woning niet beschikbaar te stellen aan een persoon die uitstroomt uit een instelling. In de zomer van 2020 is onderzoek gedaan naar welke groepen in de knel komen. Dit onderzoek 'Wonen voor Iedereen' (zie bijlage) brengt verschillende groepen in beeld waarvoor aanvullende (proces)afspraken nodig zijn. Het gaat onder andere om

jongvolwassenen die uitstromen vanuit de (verlengde) Jeugdzorg, multiprobleemgezinnen, cliënten uit de maatschappelijke opvang en dak- en thuisloze jongeren.

Ad2. Voorstel om de acute woningnood voor deze kwetsbare groepen op te lossen /

Ad 3 Een plan voor het realiseren van geschikte woningen voor de doelgroep van de visie opvang en daarbij ook de optie van tijdelijke woningen en andere voorzieningen (bijvoorbeeld tweede opvanglocatie) mee te nemen

Voor de groepen die nu in de knel komen wordt op dit moment, in aansluiting op het onderzoek 'Wonen voor iedereen' gekeken naar een palet aan oplossingen, waaronder een aanpassing van de voorrangregeling, jaarlijkse contingentafspraken met de corporaties/zorgpartners en afspraken met verhuurders voor uitbreiding van het aanbod voor tijdelijk wonen / tussenvoorzieningen. Het onderzoek dient als input voor het vervolgproces en is als bijlage bij deze raadsinformatiebrief gevoegd. De voorrangregeling is onderdeel van de huisvestingsverordening. Ook de contingentafspraken willen wij via de huisvestingsverordening borgen. Wij zullen u hier in het eerste kwartaal van 2021 nader over informeren. Over de ambities en voortgang van plannen voor tijdelijk wonen / tussenvoorzieningen hebben we u in de raadsinformatiebrief over het Uitvoeringsprogramma visie Van opvang naar wonen 2020-2025 geïnformeerd.

Ad 4. Een nadrukkelijke bijdrage van regiogemeenten

Op 24 juni jl. hebben wij een brief verzonden naar alle lokale regiogemeenten over de landelijke aanpak van dak- en thuisloosheid "Een (t)huis, een toekomst", de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen voor deze aanpak én de vraag om concreet aan te geven op welke wijze zij een bijdrage gaan leveren aan meer woon(zorg)plekken. Deze heeft u reeds ontvangen als bijlage bij de raadsinformatiebrief over het Uitvoeringsprogramma Visie van opvang naar wonen 2020-2025.

Alle regiogemeenten hebben inmiddels een concreet bod gedaan naar aanleiding van onze vraag. Deze zijn besproken tijdens een bestuurlijke bijeenkomst op 15 oktober jl. met wethouders van de regiogemeenten en een vertegenwoordiging vanuit de corporaties en zorginstellingen. Daarnaast hebben we een regionale projectleider Huisvesting Kwetsbare Groepen aangesteld die tot eind volgend jaar een bijdrage gaat leveren aan het verder versnellen en aanjagen van het realiseren van de woonzorgproducten. De verdere uitwerking en implementatie van het actieprogramma in het kader van deze opgave wordt momenteel nader vormgeven in overleg met regiogemeenten, corporaties en zorginstellingen.

Hoe verder na deze raadsinformatiebrief?

De woon(zorg)opgave wordt door alle regiogemeenten omarmd. Er is in het bestuurlijk overleg van 15 oktober jl. afgesproken dat we in december 2020 een eerste aanzet hebben van een actieagenda Huisvesting Kwetsbare Groepen. Met aansluitend de afspraak dat we (in 2021) iedere acht weken bestuurlijk de uitvoering van de opgave met elkaar monitoren.

Via raadsinformatiebrieven zullen wij u minimaal één keer per jaar informeren over de voortgang.

Welke kosten zijn verbonden aan het proces?

Alle kosten die gemoeid gaan met het uitvoeren van de acties binnen dit dossier worden geput uit de middelen Beschermd Wonen en Opvang of de incidentele financiële bijdrage vanuit het Rijk (Blokhuismiddelen) voor de brede aanpak dak- en thuisloosheid "Een (t)huis, een toekomst" .

Over de besteding van de Blokhuismiddelen die wij als centrumgemeente ontvangen, hebben wij een raadsvoorstel aan u voorgelegd (2628432 - Beschikbaar stellen van extra rijksmiddelen voor de Brede aanpak dak- en thuisloosheid voor uitvoering van de visie Van opvang naar wonen 2020-2025.). De regionale projectleider Huisvesting Kwetsbare Groepen wordt bekostigd door de regiogemeenten uit de Blokhuismiddelen die zij in het kader "Een (t)huis, een toekomst" als regiogemeenten ontvangen.

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

- Raadsvoorstel 2510744 - Vaststellen Visie opvang kwetsbare groepen;
- Motie 200310/M4: Motie voldoende woningen voor de visie opvang

- Motie 200310/M3: Motie Verdeling opvang;
- Toezegging 200310/T2: Vaststellen Visie Opvang.
- Raadsinformatiebrief 2595790 – Raadsinformatiebrief over Uitvoeringsprogramma visie 'Van opvang naar wonen 2020-2025
- Raadsvoorstel 2628432 - Beschikbaar stellen van extra rijksmiddelen voor de Brede aanpak dak- en thuisloosheid voor uitvoering van de visie Van opvang naar wonen 2020-2025.)

